

Výsledky hodnotenia drevín na Budyšínskej ulici – nutnosť okamžitého výrubu z dôvodu ohrozenia zdravia a života – 12 ks drevín druhu *Sophora japonica*

Stromy čísloujem od začiatku ulice smerom od Kukučínovej po Vajnorskú (ľavá str.) a späť (pravá str.).

Por. čís.	obvod2016	Sad. hod.	Stup. poš.	Živ.	Spôsob poškodenia	Spôsob ošetrenia
10	182	1	4	0	8(220x70x20cm),9a, d(71x42x5cm),11a,b,51,54	13
11	129	2	4	0	8,11a,b,5a(300x20x15cm,9a, d(71x42x5cm),51,52,54,55 74e(88cm)	13
12	150	1	4	0	5,7a,d(220x40x25cm),11a,b 51,52,54,73d,74e(57cm)	13
23	145	1	4	0	2,5a,8,12a,c,d,17c,18a,19,2054,74 e(45cm)	13
24	151	1	4	0	5a,7a,d(180x36x20cm),8,11ab,18a ,b,54,63,73c,74e(68cm)	13
27	162	2	4	0	4,5a(400x30x5cm; 180x50x20cm),13,14,15,16 17c,53,54,55,63,74e(46cm)	13
30	235	1	4	0	7a,c(70x40x5cm; 228x28x20cm; 350x40x20cm) 8(120x20x20cm),53,54,55 73d,74e(45cm)	13
31	185	1	4	0	7a,d(150x30x40cm), 8(120x20x20cm), 9a,d(70x40x20cm),11a,b,5354,55, 57,74e(30cm)	13
38	127	1	4	0	2,7a,d(187x34x20cm),18,19,23,24 ,25,51,52,74e(38cm)	13
43	177	1	4	0	5a(50x30x20cm;50x35x15) 7a,d(129x35x20cm; 110x30x20cm),8,13,14,18a,b52,7 3d,74e(46cm)	13
70	162	1	4	0	5a(80x20x5cm; 250x30x10cm;50x15x10cm) 8,9a,d,17c,23,54,74e(35cm)	13
74	273	2	4	0	5a(130x40x15cm) 7a,d(50x20x10cm),8(50x60x20cm ,23,25,48c,52,54 73a,d,74e(43cm)	13

3.3 Legenda príčiny poškodenia

3.3.1 Spôsob poškodenia

1. Suché tenké konáre

a/ bočné konáre, zatienené inými stromami, b/ vnútri koruny stromu ,

c/ Spodné, zatienené konáre

2. Suché konštrukčné konáre

- a/ bočné konáre, zatienené inými stromami, b/ vnútri koruny stromu
c/ spodné, zatienené konáre
d/ prestarnuté kríky s mnohými suchými konármi
3. Preriedla koruna a/ listy malé, len na konci konárov, b/ listy bledé, žlté, c/ usychajúce, d/ okraje listov suché, e/ preriednuté konáre v celej korune, f/ vo vrcholci koruny
- 4 Suchý vrcholec a/ v dôsledku nesprávneho ošetrovania b/ v dôsledku výskytu húb, c/ v dôsledku poškodenia živočíšnymi škodcami, d/ odlomený vrcholec, e/ zmladený vrcholec, f/ vrcholec koruny sa odpíliť v okrasnej škôlke, g/ vrcholec odpílený na vianočný stromček
5. a/ rana na konároch b/ rana na kmeni c/ rana na báze kmeňa
6. Dutina na konároch a/ otvorená dutina (cm), b/ zatvorená (cm), c/ okraje kalusujú d/ priebežná dutina, e/ diery na konároch f/ sploštenosť konárov, g/ vyhnitá drewná časť konára
7. Dutina na kmeni a/ otvorená dutina (cm), b/ zatvorená (cm), c/ okraje kalusujú, d/ priebežná dutina, e/ diery na kmeni f/ sploštenosť konárov, g/ vyhnité jadro kmeňa, h/ pukliny na kmeni
8. Dutina v mieste rozkonárenia (cm) a/ otvorená dutina (cm), b/ zatvorená (cm), c/ okraje kalusujú, d/ priebežná dutina
9. Dutina na báze kmeňa (cm) a/ otvorená dutina (cm), b/ zatvorená (cm)
c/ okraje kalusujú, d/ priebežná dutina, e/ kôra na báze kmeň je dookola odlúpená
10. Povrchová dutina
11. Nevyvážená koruna a/ šikmo naklonený strom, b/ jednostranne zavetvený kmeň, c/ stromy vysadené v skupine, vnútorné zatienené konáre sú suché
12. Znížená stabilita a/ poškodené korene, b/ poškodený kmeň
c/ poškodená báza kmeňa, d/ rozkonárenie
13. Odlomené konáre a/ odlomené konáre visia v korune stromov, ohrozujú bezpečnosť obyvateľov, b/ vetrom odlomené konáre
14. Jednoduchý zlom konára
15. Zlom s rozštípením konára
16. Zlom pri ktorom rozštiep zasahuje až do kmeňa
17. Poškodené korene, a/ parazitickými hubami b/ živočíšnymi škodcami c/ vyčnievajúce na povrch pôdy, d/ neprimeraná zvýšená úroveň zeme okolo koreňov, e/ zabetónované, alebo asfaltom zakryté korene, f/ poškodené pri kosení, g/ poškodené pri okopávaní h/ poškodené stavebným materiálom a odpadom
18. Drevokazné huby a/ plodnice na konároch, b/ plodnice na kmeni
c/ plodnice na báze kmeňa, d/ v rázsoche
19. Suchá hniloba
20. Mokrú hniloba
21. Doštičková hniloba
22. Biela hniloba, červená hniloba
23. Bakteriovitú ochorenie, nádory, zdureniny
24. Huby rodov: *Nectria*, *Schizophyllum*, *Trametes*, *Phellinus*, *Fomes*, 25. Huby rodov: *Cytospora*, *Diplodia*, *Fusarium*, *Phoma* a iné
26. Tracheomykózne huby
27. Škvrny na listoch
a/ Nepohlavné štádiá vreckatých húb z rodov: *Guignardia*, *Cylindrosporium*, *Marssonina*, *Gnomonia*, *Septoria*, *Phyllosticta*, b/ dierkovitosť listov: *Clasterosporium*, *Coryneum*, škvrny na plodoch, d/ fyziologické usychanie listov od okraja listovej čepele
28. Múčnatky
29. Huby spôsobujúce hrdze a/ na listoch, b/ na konároch, c/ čarodejné metly
30. Černe
31. Živočíšni škodcovia
32. Vošky
33. Poškodené pupene ihličnatých s listnatých drevín (*Rhyacionia buoliana*, *Rh. Duplana*)
34. Ploskáčik
35. Hrčkotvorné druhy hmyzu a/ byľomorie, b/ roztoče (plstnatosť), c/ háľky
36. Míňujúce druhy hmyzu a/ míňerky b/ strapky c/ sietničky *Corythuca* 37. Míňujúce druhy hmyzu na ihličnatých drevinách a/ obalovače b/ piadivky

38. Drobné hľodavce a/ hraboš poľný b/hryzec vodný c/zajac poľný
39. Listožravé druhy hmyzu a/ húsenice na listoch b/ piadivky c/ mnišky d/ obaľovače
40. Drevopoškodzujúce druhy a/mravce b/červotoče c/fúzače, d/červce
41. Podkôrne druhy hmyzu a/ lykožrút, b/lykokaz
42. Cudzopasné a ovijavé rastliny a/ *Viscum album*,b/ *Loranthus europeus*,c/ *Hedera helix* d/ *Wisteria sinensis* e/ *Campsis radicans* f/machy
43. Poškodenie klimatickými činiteľmi a/blesk b/ sneh c/ mrazová trhlina d/ námraza e/sucho
44. Nezahojené rany, pahýle po odlomených alebo odpílených konároch
45. Úmyselné poškodenie človekom a/ odcudzenie sadeníc, b/ olamovanie konárov na dekoratívne účely c/ záseky a zárezy na kmeni, d/ odretá kôra na kmeni, e/ poškodenie ohňom a požiarom, f/orez konárov v pri budovách g/ orez konárov pod elektrickým vedením, h/ nekvalitné ošetrovanie stromov pri ceste, i/ poškodenie kmeňa pri kosení, j/ ponechané tenké pňové výmladky k/ kmene sú mechanicky poškodené (v kmeni sú klince, železá a pod.), l/, nadmerné solenie pri cestách, m/ polievaním chemikáliami, n/kábel cez korunu
46. Nekvalitný orez na „hlavu“
47. Nekvalitné ošetrovanie v predchádzajúcich rokoch: a/ nekvalitné orezy konárov, b/ nekvalitné ošetrovanie rezných rán, c/ nekvalitné ošetrovanie dutín
48. Nekvalitný rez: a/ vedený pred konárovým krúžkom, b/ vedený cez konárový krúžok c/ nechané dlhé pahýle po rezoch, d/ rez nie je urobený (vedený) čisto
49. Kvalitný orez koruny: a/ odpílili sa suché konštrukčné konáre
b/ odpílili sa suché tenké konáre, c/ odstránili sa konáre, poškodené drevokaznými hubami d/ odstránili sa konáre, na ktorých boli parazitické mikroskopické huby e/ rezné rany sa ošetrili farebne vhodným náterovými látkami (Pellakol, balzam na rany)
50. Sadovnícky orez urobený nesprávne a/ odstránili sa zdravé konáre
b/ po odrezaní konárov je koruna jednostranne zavetvená
c/ rezné rany sa ošetrili nevhodným náterovými látkami (farba, latex)
51. Vidlicovitá koruna
52. Vysoko vyvetvený kmeň
53. Metlovitý rast konárov v korune
54. Zle založená koruna
55. Zdeformovaný kmeň
56. Zdeformované konáre, vzájomné trecie rany sú mechanicky poškodené
57. Hrozí rozlomenie koruny
58. Nevyfrézovaný peň
59. Patogénna „malolistosť“
60. Neprimerane silný sadovnícky orez konárov v korune stromu
61. Na rezných plochách hýfy mycélia drevokazných húb rozkladajú drevo
62. Pahýľ – zbytok kmeňa stromu
63. Odlupuje sa kôra na a/ na kmeni b/ báze kmeňa c/konároch, d/ v rázsoche
64. Strom nemá dobré podmienky na rast a vývoj
65. V poraste je nadmerné množstvo náletových drevín
66. Na báze kmeňa a na kmeňoch je veľa mnoho výmladkov
67. Strom zakreslený v mape, alebo uvedený v zozname je už vyrúbaný
68. Z pňa stromu vyrastajú výmladky
69. Na pni sú plodnice drevokazných húb
70. Solitér, má dostatok priestoru, vhodný na ďalšie pestovanie
71. V korune stromu sú zviazané konáre
72. Veľké rezné rany začínajú kalusovať
73. a/ Rezné rany sa kalusujú čiastočne b/ Rezné rany sa dobre kalusujú
c/ Na rezných plochách sa vyskytujú plodnice drevokazných húb
.....d/ Rezné plochy sú rozrušené suchou hnilobou
e/ Rezné plochy sú rozrušené mokrou hnilobou
74. Strom rastie v tesnej blízkosti a/domu, b/ pevného murovaného plotu, c/ pletivovej ohrady, d/ pomníka na cintoríne, e/ pri chodníku f/ pri ceste, g/ pri lavičke pri pomníku, h/ blízko je stĺp

- elektrického osvetlenia, ch/pri mobilnej zeleni, i/vedľa podzemných kanálov, j/ na okraji pozemku, k/ vzdialenosť medzi stromami
75. Na ošetrovanie dutiny sa použila betónová výplň
 76. Sadovnícky netvárný strom
 77. Strom rastie tesne vedľa hnojúceho pňa
 78. Zdravotný stav hodnoteného stromu sa zlepšil po ošetrovaní v predchádzajúcich rokoch
 79. Zdravotný stav hodnoteného stromu sa zhoršil po ošetrovaní v predchádzajúcich rokoch
 80. Hodnotená drevina je ešte vhodná na presadenie
 81. Odstrániť konáre zo susedného stromu, ktoré poškodzujú hodnotený strom
 82. Korene hodnoteného stromu vrastajú do kanálov a potrubí
 83. Korene poškodzujú základy budov
 84. Nová výsadba a/strom nepučí b/ neujal sa c/ pučí čiastočne
 85. Koruna stromu je silne redukovaná
 86. Nadmerne sa utvárajú koreňové výmladky
 87. Mobilná zeleň znečistená fajčiarmi, odpadom, papierom atď.
 88. Strom rastie na prudkom svahu
 89. Spála kôry
 90. Prehustená výsadba, a / strom rastie v podraсте, je potlačený
 91. Konáre mohutných stromov tienia novovysadené dreviny
 92. a/ konáre presahujú do záhrady, b/ presahujú na strechu, c/ znečisťujú odkvapové žľaby, d/ sú vzdialené od okraja strechy, e/ od obvodových múrov budov f/ koruna stromu vrastá do elektrického vedenia, g/ konáre sú nad chodníkom, h/ konáre sú nahnuté na cestu, i/ konáre vrastajú do koruny susedného stromu.
 93. Pravdepodobný zdravotný stav v okrasnej škôlke a/ dobre založená koruna, b/ viac kmeň
 94. Škodcovia zavlečení z okrasnej škôlky
 95. Príznaky poškodenia, ktoré mohlo byť už v okrasnej škôlke a/ mikroskopické huby, b/ živočíšni škodcovia
 96. Hĺbka výsadby a/ primeraná vzhľadom na výšku stromu, b/ plytká c/ chýba tanier na polievanie
 97. Konáre sa v minulosti zviazali, a/sú funkčné, b/ treba ich vymeniť

3.3.2 Návrh na ošetrovanie

1. Orezať suché a poškodené konáre
2. Orezať konštrukčné konáre
3. Ošetriť rany
4. Ošetriť dutiny
5. Vyvážiť korunu (sadovnícky orez koruny, odstrániť konáre)
6. Ošetriť rany po odlomených konároch
7. Opraviť staré rezné rany
8. Ošetriť korene a/ navážkou zeminy, b/ prekypriť pôdu c/ urobiť tanier na polievanie, d/ ošetriť mechanicky, e/ aplikovať supresivit, f/ kyselinu boritú
9. Odstrániť drevokazné huby
10. Chemická ochrana (huby)
11. Chemická ochrana (živ. škodcovia)
12. Zviazať konáre v korune stromu
13. Návrh na výrub
14. Okamžitý zásah - odstrániť zakliesnené konáre
15. Mechanická ochrana
 - a/ vyhrabať a odstrániť poškodené listy
 - b/ odstrániť (otriať) suché ihličie, ktoré je napadané na konáre so zdravými listami
16. Odstrániť koreňové výmladky
17. Odstrániť pňové výmladky
18. Nechať nádejný výmladok
19. Odstrániť nálet

20. Strom treba postupne zmladiť
21. Stanoviť rozsah hniloby na báze kmeňa
22. Pri rekonštrukcii stanoviť rozsah poškodenia kmeňa
23. Urobiť zálievku koreňov a/kyselina boritá, Supresivit
24. Ošetriť hodnotený strom prekyprením pôdy
25. Zväčšiť priestor pri kmeni
26. Odstrániť staré pne - vyfrézovať
27. Pri rekonštrukcii zvažovať o výrube alebo výmene stromu
28. Odstrániť oporu (kolík, špagát) od kmienka
29. Odstrániť konáre so susedného stromu, aby sa zlepšili podmienky perspektívnej drevine
30. Na báze kmeňa zabezpečiť odtok vody
31. Raz ročne stanoviť stabilitu stromu
32. Navrhujem strom presadiť, lebo postupne nebude mať miesto na ďalší rast a vývoj
33. Hodnotený strom nechať dožiť
34. Pri rekonštrukcii, pri ošetrení stromu stanoviť stabilitu a/ kmeňa b/ bázy kmeňa c/konára d/ rássochovej dutiny zvukovým tomografom FAKOPP 3D
35. Ponechať podrast pod drevinami
36. Urobiť prebierku prehusteného porastu a/ stromov b/ kríkov
37. Zrezať vrcholec, lebo nad nim je elektrické alebo iné vedenie
38. Odburiniť kríky
39. Odstrániť hodnotený strom, lebo tieni susedný cennejší strom
40. Zobrať vzorky
41. Ošetriť rezné rany vhodnými nátermi
42. Vo vegetačnom období a/ izolovať pôvodcu ochorenia b/ skontrolovať olistenie koruny
43. a/ zrezať spodné konáre
b/ zrezať vrcholec
c/ zrezať konáre
d/ zrezať pňové a koreňové výmladky
44. a/ zmladiť živý plot, b/ kríky
45. Odstrániť odpad od bázy kmeňa
- 46/ Odstrániť nefunkčné viazanie

- 47/ Ošetriť voči chloróze